

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

Օրենքի հոդվածներում առաջարկվող բոլոր փոփոխությունների և լրացումների վերաբերյալ

Հոդված 1.

1. 1-րդ մասը լրացնել նոր 1.1 ենթակետերով՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«1.1 Նախարարը՝

1) հաստատում է թռիչքների շահագործման պահանջների տեխնիկական և ադմինիստրատիվ կանոնակարգը (Air Operations Regulation).

2) հաստատում է թռիչքային անձնակազմի պահանջների տեխնիկական և ադմինիստրատիվ կանոնակարգը (Air Crew Regulation).

3) հաստատում է Հայաստանի Հանրապետությունում քաղաքացիական ավիացիայի մասնագետներին վկայականների տրամադրման կարգը (LICENSING).

4) սահմանում է օտարերկրյա պետությունների կողմից ավիացիոն մասնագետներին տրված վկայականների հիման վրա դրանց ճանաչման վավերագրի տրամադրման պայմանները և կարգը (FOREIGN AVIATION SPECIALISTS LICENSE VALIDATION).

5) հաստատում է Հայաստանի Հանրապետությունում ուսումնական և հատուկ բնույթի թռիչքների իրականացման կարգը (THEORETICAL TRAINING AND SPECIAL FLIGHTS).

6) հաստատում է Հայաստանի Հանրապետությունում ավիացիոն ուսումնական կազմակերպությունների սերտիֆիկացման և օտարերկրյա ավիացիոն ուսումնական կազմակերպությունների սերտիֆիկատների հաստատման կարգը» (AVIA TRAINING CENTERS CERTIFICATION, VALIDATION).

7) հաստատում է թռիչքային անձնակազմի, օդանավի տեխնիկական սպասարկման մասնագետների և օդային երթուղիության կառավարման

կարգավարների մասնագիտական գիտելիքների և ունակությունների ստուգման նպատակով անցկացվող տեսական թեստավորման ընթացակարգը (PROFICIENCY TESTING).

8) հաստատում է Հայաստանի Հանրապետությունում օդանավերի պետական գրանցման, օդանավերի ռեգիստրի վարման ու թռիչքային պիտանիության սերտիֆիկատների տրման և օտարերկրյա թռիչքային պիտանիության սերտիֆիկատների ճանաչման կարգը.

9) հաստատում է Եվրոպական միության թռիչքների անվտանգության գործակալության «Թռիչքային Պիտանիության Պահպանում» կանոնակարգը.

10) հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության թռիչքային պիտանիության պահպանման և տեխնիկական սպասարկման կազմակերպությունների սերտիֆիկացման կարգը, ինչպես նաև օտարերկրյա տեխնիկական սպասարկման կազմակերպությունների սերտիֆիկատների ճանաչման կարգը.

11) հաստատում է Եվրոպական միության թռիչքների անվտանգության գործակալության «Գլխավոր նվազագույն սարքավորումների ցանկի սերտիֆիկացման պահանջները և ուղեցույց նյութերը».

12) հաստատում է Եվրոպական միության թռիչքների անվտանգության գործակալության «Եվրոպական Տեխնիկական Ստանդարտներ» ՍԻԵՍ-ԷՏՍՕ-ի մասին ձեռնարկը.

13) հաստատում է սերոնավտիկական արտադրատեսակների ռեսուրսների երկարաձգման կարգը.

14) հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օդանավերի թռիչքային պիտանիության ապահովման կանոնները.

15) հաստատում է Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված օդանավերի վրա տեխնիկական ձևափոխման և վերանորոգման աշխատանքների իրականացման կարգը.

16) հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օդանավերի շահագործման կանոնները.

17) հաստատում է Եվրոպական միության թռիչքների անվտանգության գործակալության «Շահագործման վերաբերյալ թռիչքային պիտանիության լրացուցիչ պահանջներ» կանոնակարգը.

18) հաստատում է օդային երթևեկության կառավարման կարգավարների ատեստավորման կարգը.

19) հաստատում է ատերոնավիգացիոն կապի և դիտարկման ապահովման կարգը.

20) հաստատում է օդանավում, ինչպես նաև քաղաքացիական ավիացիայի քնագավառում օգտագործվող վերգետնյա ռադիոսարքավորումների տեղադրման և շահագործման կարգն ու պայմանները.

21) հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության սերտիֆիկացված ատերոդրոմների շահագործման պայմանները.

22) հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության միջազգային և ներքին օդանավակայանների ատերոդրոմների սերտիֆիկացման կարգը.

23) սահմանում է ուղղաթիռադաշտի շահագործման պայմանները և սահմանափակումները.

24) հաստատում է ատերոնավիգացիոն տեղեկատվության ապահովման կարգը.

25) սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայանների ատերոդրոմների շրջակայքում թռչունների բախումն օդանավերի հետ հաշվառելու և քաղաքացիական ավիացիայի միջազգային կազմակերպություն ներկայացնելու կարգը.

26) հաստատում է օդային երթևեկության սպասարկման կարգը.

27) հաստատում է օդանավակայանների կողմից թռիչք-վայրէջքների համար ժամանակահատված (ULOS) տրամադրելու կարգը.

28) հաստատում է Հայաստանի Հանրապետությունում քաղաքացիական ավիացիային մատուցվող օդերևութաբանական ծառայությունների տեսակները և չափանիշները.

29) սահմանում է քաղաքացիական ավիացիայի բնագավառում շահագործվող վերգետնյա միջոցների և մատուցվող ծառայությունների թռիչքային անվտանգության պահանջները.

30) սահմանում է ընդհանուր նշանակության ավիացիայի կամ ներքին ոչ կանոնավոր առևտրային փոխադրումների համար նախատեսված թռիչք/վայրէջքային հարթակների շահագործման թույլտվության տրման կարգը և շահագործման պայմանները.

31) հաստատում է արտակարգ իրավիճակներում օդանավի անձնակազմի գործողությունների մասին կարգը.

32) հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական ավիացիայի օդանավերի գնման կանոնները.

33) հաստատում է անկարգապահ ուղևորների հետ վարվելու կարգը.

34) սահմանում է օդային տրանսպորտով ուղևորների ձեռքի իրերում փոխադրման համար արգելված հարյուր միլիլիտրից ավելի հեղուկների, գելերի և անբոլորների ցանկը.

35) հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական ավիացիայի համակարգի կազմակերպությունների ավիացիոն անվտանգության ծառայությունների անձնակազմերի անդամների ատեստավորման կանոնակարգը.

36) հաստատում է պայթյունի սպառնալիքի մասին հեռախոսով ստացված հաղորդագրության դեպքում պատասխանատու անձանց գործողությունների կարգը.

37) հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության ուսումնական ծրագիրը.

38) հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության համակարգի փորձարկումների իրականացման կարգը.

39) հաստատում է ճգնաժամային իրավիճակներում իրականացվող ավիացիոն անվտանգության լրացուցիչ միջոցառումների ուղեցույցը.

40) հաստատում է չուղեկցվող ուղեբեռների ավիացիոն անվտանգության հսկողության ուղեցույցը.

41) հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական ավիացիայի համակարգում տեղեկատվության պաշտպանության մասին» Կանոնակարգը.

42) հաստատում է ավիացիոն անվտանգության ծառայությունների գննման օպերատորինների, հրահանգիչների և որակի հսկողության տեսուչների սերտիֆիկացման կարգը.

43) հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական ավիացիայի համակարգում ավիացիոն անվտանգության ռիսկերի գնահատման մեթոդիկան.

44) հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության համակարգում տեսչական ստուգումների ուղեցույցը.

45) հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայաններում առաջացած բարձրաստիճան վտանգի դեպքերում ավիացիոն անվտանգության միջոցառումների կիրառման ուղեցույցը.

46) հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայանների ավիացիոն անվտանգության ծառայությունների գննման գործառույթներ իրականացնող աշխատողների ուղեցույցը.

47) հաստատում է ուղեկցման ենթակա անձանց փոխադրման կարգը.

48) հաստատում է երկիր-օդ հրթիռային համակարգերից քաղաքացիական օդանավերի պաշտպանության միջոցառումների վերաբերյալ ուղեցույցը.

49) հաստատում է օդանավի պայթյունի սպառնալիքի դեպքում իրականացվող գործողությունների ուղեցույցը.

50) հաստատում է ճգնաժամային իրավիճակներում գործողությունների պլանավորման ուղեցույցը.

51) հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական ավիացիայի համակարգում որոնման և էվակուացիայի իրականացման ուղեցույցը.

52) հաստատում է բժշկական գննության արդյունքում Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական ավիացիայի բնագավառի բժշկական սերտիֆիկատների հատկացման կարգը.

53) հաստատում է օդային երթևեկության կառավարման կարգավարներ պատրաստող և վերապատրաստող ուսումնական կենտրոններին ներկայացվող պահանջները.

54) հաստատում է օդային երթևեկության սպասարկման կարգը.

55) հաստատում է օդային երթևեկության կառավարման կարգավարների ատեստավորման կարգը:

56) ընդունում է իրավական ակտեր, եթե դրանք բխում են Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով իրեն վերապահված լիազորություններից, կամ եթե տվյալ նորմատիվ իրավական ակտի ընդունումը նպատակաուղղված է Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերի կամ դրանցից բխող միջազգային ավիացիոն կազմակերպությունների հրատարակած փաստաթղթերի պահանջների կատարմանը՝ Հայաստանի Հանրապետության կողմից.

57) քաղաքացիական ավիացիայի բնագավառում ընդունվող իրավական ակտերի հավելվածները կարող է շարադրել նաև օտար լեզվով: Այդ իրավական ակտերի դրույթները պետք է տարածվեն միայն տվյալ բնագավառներում գործունեություն իրականացնող այն անձանց վրա, որոնց ծառայողական պարտականությունների մեջ մտնում է օտար լեզվի իմացությունը:»

2. 7-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

~~7) սահմանում է քաղաքացիական ավիացիայի գործունեության, ներառյալ՝ օդանավակայանային գործունեության և անրոնավիզացիոն սպասարկման, ինչպես նաև ավիացիայի բնագավառում շահագործվող վերգետնյա միջոցների և մատուցվող ծառայությունների թռիչքային ու ավիացիոն անվտանգության պահանջները, կանոնակարգումը և վերահսկողությունը՝ Հայաստանի Հանրապետության~~

~~օրենսդրության և Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերի պահանջներին դրանց համապատասխանությունն ապահովելու նպատակով.~~

~~«7. Կոմիտեն իր խնդիրների ու գործառույթների իրականացման նպատակով սահմանված կարգով ընդունում և (կամ) ճանաչում է օտարերկրյա պետությունների քաղաքացիական ավիացիայի բնագավառի իրավասու մարմնի (ներառյալ՝ այդ մարմնի կողմից ընտրված գործակալությունների) և միջազգային ավիացիոն կազմակերպությունների տված սերտիֆիկատները, վկայականները, թույլտվություններն ու տեխնիկական եզրակացությունները:»~~

Հոդված 2. Օրենքի 12-րդ հոդվածում՝

~~1) 1. Աերողրոմ է համարվում հողային տարածքը կամ ջրային տարածքը (ներառյալ՝ շենքերը, շինություններն ու սարքավորումները), որն ամբողջովին կամ մասնակիորեն նախատեսված է այդ տարածքում օդանավերի ժամանման, մեկնման և երթևեկության նպատակներով:~~

~~Ուղղաթիռադաշտ (հրապարակ) է համարվում հողային (ջրային) տարածքը կամ հատուկ նախապատրաստված հրապարակը (ներառյալ՝ շենքերը, շինություններն ու սարքավորումները), որն ապահովում է ուղղաթիռների ինքնաթիռային կամ ուղղաթիռային թռիչք-վայրէջքը, գետնավարումը, պահպանումը և սպասարկումը:~~

~~1. Աերողրոմ է համարվում հողային տարածքը կամ ջրային տարածքը (ներառյալ՝ շենքերը, շինություններն ու սարքավորումները), որն ամբողջովին կամ մասնակիորեն նախատեսված է այդ տարածքում օդանավերի ժամանման, մեկնման և երթևեկության նպատակներով:~~

~~Ուղղաթիռադաշտ (հրապարակ) է համարվում հողային (ջրային) տարածքը կամ հատուկ նախապատրաստված հրապարակը (ներառյալ՝ շենքերը, շինություններն ու սարքավորումները), որն ապահովում է ուղղաթիռների ինքնաթիռային կամ ուղղաթիռային թռիչք-վայրէջքը, գետնավարումը, պահպանումը և սպասարկումը:~~

~~Թռիչք/վայրէջքի հարթակ է համարվում հողային կամ ջրային հատվածը, որը նախատեսված է ընդհանուր նշանակության ավիացիայի կամ ներքին ոչ կանոնավոր~~

առևտրային փոխադրումների օգանավերի (հնքնաթիռ, ուղղաթիռ) թռիչք/վայրէջքների, գետնավարման և կայանման համար:

2) 3-րդ մասը լրացնելի հետևյալ բովանդակությամբ նոր պարբերությամբ.

3. Միջազգային օդանավակայան է համարվում Հայաստանի Հանրապետության տարածքում առանձնացված ցանկացած օդանավակայան՝ միջազգային օդային փոխադրումներ իրականացնող օդանավերի ընդունման և մեկնման համար, որտեղ իրականացվում են մարսային, միգրացիոն, սանիտարական, կարանտինային և նմանատիպ ընթացակարգեր:

Ներքին օդանավակայան է համարվում միայն ներքին օդային փոխադրումների համար օգտագործվող օդանավակայանը: Միջազգային և ներքին օդանավակայանների աերոդրոմները (ուղղաթիռադաշտերը) պարտադիր ենթակա են սերտիֆիկացման:

3. Միջազգային օդանավակայան է համարվում Հայաստանի Հանրապետության տարածքում առանձնացված ցանկացած օդանավակայան՝ միջազգային օդային փոխադրումներ իրականացնող օդանավերի ընդունման և մեկնման համար, որտեղ իրականացվում են մարսային, միգրացիոն, սանիտարական, կարանտինային և նմանատիպ ընթացակարգեր:

Ներքին օդանավակայան է համարվում միայն ներքին օդային փոխադրումների համար օգտագործվող օդանավակայանը: Միջազգային և ներքին օդանավակայանների աերոդրոմները (ուղղաթիռադաշտերը) պարտադիր ենթակա են սերտիֆիկացման:

Ընդհանուր նշանակության ավիացիայի կամ ներքին ոչ կանոնավոր առևտրային փոխադրումների համար նախատեսված թռիչք/վայրէջքային հարթակները կարող են շահագործվել միայն շահագործման թույլտվության հիման վրա:

3) 4-րդ մասի 1-ին և 2-րդ պարբերությունները շարադրելի հետևյալ խմբագրությամբ.

4. Աերոդրոմի (ուղղաթիռադաշտի) սերտիֆիկատը տրվում է կոմիտեի կողմից:

Սերտիֆիկացման կարգը և շահագործման պայմանները սահմանում է կոմիտեն:

Ուղղաթիռադաշտի շահագործման պայմանները և սահմանափակումները սահմանում է կոմիտեն:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված աերոդրոմի (ուղղաթիռադաշտի) սերտիֆիկատը և հարթակների շահագործման թույլտվությունը տրվում է կոմիտեի կողմից:

Աերոդրոմների (ուղղաթիռադաշտի) սերտիֆիկացման և հարթակների շահագործման թույլտվությունների տրման կարգերը և շահագործման պայմանները սահմանում է կոմիտեն:

Ուղղաթիռադաշտի շահագործման պայմանները և սահմանափակումները սահմանում է կոմիտեն:

4) 6-րդ մասի 1-ին պարբերությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

6. ~~Կոմիտեն իր սահմանած կարգով իրականացնում է պետական և մասնագիտական վերահսկողություն միջազգային և ներքին քաղաքացիական ավիացիայի սերտիֆիկացված աերոդրոմների, վերգետնյա միջոցների և ծառայությունների նկատմամբ:~~

Օդանավակայանների կողմից թռիչք-վայրէջքների համար ժամանակահատված (ULOS) տրամադրելու կարգը սահմանում է կոմիտեն:

6. Կոմիտեն իր սահմանած կարգով իրականացնում է շարունակական վերահսկողություն սերտիֆիկացված կամ շահագործման թույլտվություն ստացած աերոդրոմների (ուղղաթիռադաշտի) և հարթակների, վերգետնյա միջոցների և ծառայությունների նկատմամբ՝ բացառապես ԻԿԱՕ-ի, Հայաստանի Հանրապետության անդամակցած միջազգային այլ կազմակերպությունների և Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերի և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության ապահովության և անվտանգության պահանջներին համապատասխանության նպատակով: Նման վերահսկողությունը չպետք է խոչընդոտի օդանավակայանների կառավարիչների բնականոն գործունեությանը::

Օդանավակայանների կողմից թռիչք-վայրէջքների համար ժամանակահատված (ULOS) տրամադրելու կարգը սահմանում է կոմիտեն:

5) 7-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

~~7. Աերողրոմի սերտիֆիկատի գործողությունը կարող է դադարեցվել կամ կասեցվել կոմիտեի կողմից, եթե օդանավակայանը կամ դրա կազմակերպումը, սարքավորումները, միջոցները կամ ծառայությունները չեն համապատասխանում սահմանված պայմաններին կամ սահմանափակումներին: Եթե ի հայտ բերված թերությունները չեն ազդում թռիչքների և ավիացիոն անվտանգության վրա, ապա կոմիտեն իրավասու է աերողրոմի շահագործողից պահանջելու վերացնել նշված թերությունները սահմանված ժամկետում, որի ընթացքում կարող են կիրառվել օդանավակայանի գործունեության սահմանափակումներ:~~

7. Աերողրոմի (ուղղաթիռադաշտի) սերտիֆիկատի կամ հարթակի թույլտվության գործողությունը կարող է դադարեցվել կամ կասեցվել կոմիտեի կողմից, եթե աերողրոմը կամ հարթակը, դրանց շահագործման կազմակերպումը, սարքավորումները, միջոցները կամ ծառայությունները չեն համապատասխանում սահմանված պայմաններին կամ սահմանափակումներին: Եթե ի հայտ բերված թերությունները չեն ազդում թռիչքների և ավիացիոն անվտանգության վրա, ապա կոմիտեն իրավասու է շահագործողից պահանջելու վերացնել նշված թերությունները սահմանված ժամկետում, որի ընթացքում կարող են կիրառվել շահագործման սահմանափակումներ:

Հոդված 3. Օրենքի 35-րդ հոդվածի 5-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

~~5. Օդանավի հրամանատարի, երկրորդ օդաչուի, շտուրմանի, բորտինժեների, բորտադիստի և բորտօպերատորի առավելագույն տարիքը չի կարող գերազանցել 65 տարին: Օդանավի թռիչքի ժամանակահատվածում թռիչքային անձնակազմում նշված ավիացիոն մասնագետներից 60 տարին անց կարող է լինել միայն մեկը:~~

5. Միջազգային առևտրային օդային փոխադրումներ իրականացնելու դեպքում օդանավի օդաչուի առավելագույն տարիքը չի կարող գերազանցել 60 տարին, իսկ օդանավում մեկից ավել օդաչուի առկայության դեպքում՝ 65 տարին: Թռիչքի ժամանակահատվածում Օդանավում մեկից ավել օդաչուի առկայության դեպքում 60

տարին անց կարող է լինել օդաչուներից միայն մեկը: Օդանավի թռիչքային անձնակազմի մյուս անդամների՝ շտուրմանի, բորտինժենների, բորտառադիոստի և բորտօպերատորի առավելագույն տարիքը չի կարող գերազանցել 65 տարին:

Հոդված 4. Օրենքի 52-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

1. Քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգությունը համալիր միջոցառումների համակարգ է, ինչպես նաև մարդկային և նյութական ռեսուրսներ, որոնք նախատեսված են ապահովելու քաղաքացիական ավիացիայի պաշտպանությունը անօրինական միջամտության ակտերից:

2. Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերի պահանջներից բխող՝ քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգությունն ապահովող համապատասխան իրավական ակտերն ընդունում է Կառավարությունը:

3. Միջազգային և ներքին քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության, անխափան և արդյունավետ գործունեության ապահովման նպատակով Կառավարությունը հաստատում է քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության ազգային ծրագիրը և ստեղծում է ավիացիոն անվտանգության միջգերատեսչական հանձնաժողով, որը մշակում է ավիացիոն անվտանգության բնագավառում իրականացվող պետական քաղաքականության հիմնադրույթները և բնագավառին վերաբերող իրավական ակտերի նախագծերը, իրականացնում է ավիացիոն անվտանգության մասով քաղաքացիական ավիացիայի գործունեության ուսումնասիրությունն ու վերլուծությունը:

4. Հայաստանի Հանրապետությունում քաղաքացիական ավիացիայի անվտանգության միջոցառումների իրականացման հարցերը համակարգում է կոմիտեն, որը՝

1) պատասխանատու է քաղաքացիական ավիացիայի անվտանգության ազգային ծրագրի մշակման, իրականացման և պահպանման համար:

2) ապահովում է Հայաստանի Հանրապետության պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ու կազմակերպությունների և քաղաքացիական

ավիացիայի անվտանգության ազգային ծրագրի տարբեր ոլորտների համար պատասխանատու մարմինների գործողությունների փոխհամաձայնեցմանն ուղղված միջոցառումների իրականացումը:

3) Հայաստանի Հանրապետության պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, օդանավակայանների, օդանավ շահագործողների և այլ անձանց հետ համատեղ իրականացնում է քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության ազգային ծրագրով նախատեսված խնդիրները:

4) մշակում, իրականացնում և պահպանում է քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության որակի հսկողության ազգային ծրագիրը, ինչպես նաև ավիացիոն անվտանգության ծառայությունների անձնակազմերի վերապատրաստման ծրագրեր՝ քաղաքացիական ավիացիայի անվտանգության ազգային ծրագրի արդյունավետությունն ապահովելու համար:

5) համագործակցում է օտարերկրյա պետությունների համապատասխան իրավասու մարմինների հետ՝ ըստ անհրաժեշտության՝ քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության ազգային ծրագրերի առնչությամբ, ինչպես նաև ավիացիոն անվտանգության ծառայությունների անձնակազմերի վերապատրաստման ծրագրերի մշակման և տեղեկատվության փոխանակման նպատակով:

Սույն հոդվածով նախատեսված պարտականությունների կատարման նպատակով կոմիտեն սահմանում է կանոնակարգեր:

5. Միջազգային և ներքին օդային երթևեկության պահանջներին համապատասխանող օդանավակայանային անվտանգության ծրագրերը սահմանվում և իրականացվում են այդ երթևեկությունն սպասարկող յուրաքանչյուր օդանավակայանի համար և, որպես անբողբոմի (ուղղաթիռադաշտի) սերտիֆիկատի տրամադրման նախապայման, հաստատվում են կոմիտեի կողմից:

6. Միջազգային և ներքին օդային հաղորդակցություններ իրականացնող՝ կոմիտեի տված օդանավ շահագործողի վկայական կրողները, օդային երթևեկության սպասարկում և ավիացիոն գործունեություն իրականացնող այլ կազմակերպությունները կոմիտե են ներկայացնում և ներդնում ավիացիոն անվտանգության ծրագիր, որը պետք

Է համապատասխանի քաղաքացիական ավիացիայի անվտանգության ազգային ծրագրի պահանջներին:

7. Ավիացիոն անվտանգությունն ապահովում են օդանավակայանների ավիացիոն անվտանգության ծառայությունները: Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված օդանավ շահագործող կազմակերպություններն ավիացիոն անվտանգության մասով իրենց գործառույթների ապահովման նպատակով կարող են ստեղծել ավիացիոն անվտանգության ծառայություններ:

Օդանավով փոխադրվող բեռի, փոստի, սուրհանդակային և շտապ առարկաների նկատմամբ անվտանգության վերահսկողությունը և փոխադրման սպասարկումը կարող է իրականացվել բեռների անվտանգության վերահսկողություն իրականացնելու թույլտվություն ունեցող անձանց կողմից, որոնք տվյալ թույլտվությունը ստանալուց հետո հանդիսանում են գրանցված գործակալ: Բեռների անվտանգության վերահսկողություն իրականացնելու թույլտվության կարգը սահմանում է տեխնիկական անվտանգության լիազորված մարմինը:

Օդանավակայաններում ոստիկանության և ազգային անվտանգության բնագավառներում կառավարության լիազորած պետական կառավարման մարմինները գործում են օրենքով իրենց վերապահված լիազորությունների շրջանակում:

Ավիացիոն անվտանգության ծառայությունները հանդիսանում են հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող ծառայություններ, և նրանց աշխատողներին ծառայողական պարտականությունների կատարման ընթացքում թույլատրվում է կրել և կիրառել ծառայողական զենք՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով, ինչպես նաև կրել սահմանված ձևի համազգեստ, որի նկարագիրը և կրելու կարգը սահմանում է կառավարությունը:

Ավիացիոն անվտանգության ծառայությունների անձնակազմերի անդամների մասնագիտական պատրաստվածությունը հավաստվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված լիցենզիա ունեցող մասնագիտացված ավիացիոն ուսումնական հաստատության կամ օտարերկրյա մասնագիտացված

ավիացիոն ուսումնական հաստատության տված և կոմիտեի կողմից ճանաչված փաստաթղթով:

Կոմիտեն սահմանում է ավիացիոն անվտանգության ծառայությունների անձնակազմերի անդամների մասնագիտական պատրաստվածություն անցած և դրա հիման վրա գործող վկայականներ կրող ավիացիոն անվտանգության ծառայությունների անձնակազմերի անդամների մասնագիտական պատրաստվածության, դրա շարունակական ապահովման, ատեստավորման, ինչպես նաև վերապատրաստմանն ուղղված կանոնակարգեր:

8. Ավիացիոն անվտանգությունն իրականացվում է՝

1) օդանավով գեների, ռազմամթերքի, պայթուցիկ, ռադիոակտիվ, թունավոր, դյուրավառ նյութերի և այլ վտանգավոր առարկաների ու նյութերի ապօրինի փոխադրումը բացառելու, իսկ դրանց օրինական փոխադրման ընթացքում՝ նախազգուշական և կանխարգելիչ միջոցառումների կիրառման նպատակով:

2) ուղևորների, օդանավի անձնակազմի անդամների, նրանց ձեռքի իրերի, ուղեբեռի, բեռների, փոստի և օդանավային պիտույքների, օդանավակայանների հատուկ վերահսկելի գոտիներում աշխատանքային և ծառայողական պարտականություններ կատարող անձանց, ինչպես նաև օդանավերի ավիացիոն անվտանգության նախաթիչքային հսկողության իրականացման միջոցով: Անհրաժեշտության դեպքում կատարվում է ուղևորի անձնական զննում, ինչպես նաև ուղևորի զննում օդանավում՝ օդանավի հրամանատարի պահանջով:

3) օդանավակայանի վերահսկելի և հատուկ վերահսկելի գոտիներում անցագրային վերահսկողության սահմանման, օդանավակայանների, օդանավերի և կարևոր օբյեկտների պահպանության կազմակերպման և իրականացման միջոցով:

4) քաղաքացիական ավիացիայի գործունեությանն անօրինական միջամտության գործողություններին հակազդելու միջոցառումների, այդ թվում՝ նաև՝ իրավապահ մարմինների մասնակցությամբ իրականացվող միջոցառումների կիրառմամբ:

9. Ավիացիոն անվտանգության նախաթիչքային հսկողությունից՝ զննումից ուղևորի հրաժարվելու դեպքում ուղևորը չի թույլատրվում թռիչքի: Ավիացիոն անվտանգության

հսկողության իրականացման կազմակերպման կարգը սահմանում է

Կառավարությունը:

1. Քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգությունը համալիր միջոցառումների համակարգ է, ինչպես նաև մարդկային և նյութական ռեսուրսներ, որոնք նախատեսված են ապահովելու քաղաքացիական ավիացիայի պաշտպանությունն անօրինական միջամտության ակտերից:

2. Քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգությունն ապահովվում է՝

1) օդանավով զենքի, ռազմամթերքի, պայթուցիկ, ռադիոակտիվ, թունավոր, դյուրավառ և այլ վտանգավոր նյութերի ու առարկաների ապօրինի փոխադրումը բացառելու, իսկ դրանց օրինական փոխադրման ընթացքում՝ նախազգուշական և կանխարգելիչ միջոցառումների կիրառման,

2) ուղևորների, նրանց ձեռքի իրերի, ուղեբեռի, բեռների, փոստի, օդանավի անձնակազմի անդամների, նրանց ձեռքի իրերի, օդանավերի, օդանավ տարվող սննդի, օդանավային պիտույքների և պարագաների նախաթռչքային զննման,

3) օդանավակայանների հատուկ վերահսկելի գոտիներ մուտքի իրավունք ունեցող անձանց և այցելուների, ինչպես նաև հատուկ վերահսկելի գոտիներ մուտք գործող տրանսպորտային միջոցների զննման,

4) անհրաժեշտության դեպքում, ուղևորների անձնական զննման, ինչպես նաև օդանավում՝ օդանավի հրամանատարի պահանջով ուղևորների զննման,

5) օդանավակայանի վերահսկելի և հատուկ վերահսկելի գոտիներում անցագրային և ներօբյեկտային վերահսկողության սահմանման, օդանավակայանների, օդանավերի և կարևոր օբյեկտների պահպանության կազմակերպման ու իրականացման,

6) ավիացիոն անվտանգության մասով տեղեկատվության պաշտպանության,

7) ուղևորների, ուղեբեռների, բեռների հաշվառման և ձևակերպման համար կիրառվող ծրագրերի, օդանավակայանում օդանավերի շարժի, օդանավերի թռիչքների սպասարկման և օդային երթևեկության կառավարման համար օգտագործվող առանձնացված ծրագրային և կապի համակարգերի, ատրոնավիզացիոն

տեղեկատվական ցանցերի, աերոնավիգացիոն տեղեկատվական համակարգերով մշակվող ու փոխանցվող տեղեկատվությունների, կարգավարական կապերի ձայնային տեղեկատվության գրանցումներ իրականացնող ծրագրային համակարգերի, ինչպես նաև համակարգչային տեղային ցանցերը կողմնակի անօրինական մուտքերից ու կիբեր վտանգներից պաշտպանվածության.

8) քաղաքացիական ավիացիայի գործունեության դեմ ուղղված անօրինական միջամտության ակտերին հակազդելու, այդ թվում նաև՝ իրավապահ մարմինների մասնակցությամբ իրականացվող հակազդման միջոցառումների իրականացման միջոցով:

3. Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերի պահանջներից բխող՝ քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգությունն ապահովող համապատասխան իրավական ակտերն ընդունում է Կառավարությունը:

4. Միջազգային և ներքին քաղաքացիական ավիացիայի անխափան, արդյունավետ և անվտանգ գործունեության ապահովման նպատակով Կառավարությունը հաստատում է քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության ազգային ծրագիրը, քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության որակի հսկողության ազգային ծրագիրը, քաղաքացիական ավիացիայի համակարգում առաջացած ճգնաժամային իրավիճակների կառավարման ազգային պլանը, ստեղծում է ավիացիոն անվտանգության միջգերատեսչական հանձնաժողով, որը քննարկում է ավիացիոն անվտանգության քննազավառում իրականացվող պետական քաղաքականության հիմնախնդիրները և իրականացնում է ավիացիոն անվտանգության մասով քաղաքացիական ավիացիայի գործունեության ուսումնասիրություններ ու վերլուծություններ:

5. Հայաստանի Հանրապետությունում քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության ապահովման համար պատասխանատու մարմին է հանդիսանում Կոմիտեն, որը՝

1) պատասխանատու է քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության ազգային ծրագրի, քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն

անվտանգության որակի հսկողության ազգային ծրագրի, քաղաքացիական ավիացիայի համակարգում առաջացած ճգնաժամային իրավիճակների կառավարման ազգային պլանի, քաղաքացիական ավիացիայի համակարգի ավիացիոն անվտանգության ոլորտի աշխատողների ուսուցման ազգային ծրագրի, ինչպես նաև սույն կետում նշված ծրագրերից բխող կարգերի, կանոնակարգերի, հրահանգների, ուղեցույցների և պլանների մշակման, համապատասխան նախարարի և Կառավարության քննարկմանը և հաստատմանը ներկայացման, դրանց ներդրման, կիրառման և պահպանման համար:

2) ապահովում է Հայաստանի Հանրապետության պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, օդանավակայանների, օդանավ շահագործողների և այլ անձանց հետ քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգությունը կանոնակարգող իրավական ակտերով նախատեսված խնդիրների համատեղ իրականացումը.

3) ապահովում է քաղաքացիական ավիացիայի բնագավառում անօրինական միջամտության ակտերով պայմանավորված արտակարգ իրավիճակների կառավարման օպերատիվ շտաբի գործունեությունը և մասնակցում օպերատիվ շտաբի աշխատանքներին.

4) քաղաքացիական ավիացիայի համակարգում ներդրված և կիրառվող ավիացիոն անվտանգության միջոցառումների արդյունավետության և քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության ազգային ծրագրի պահանջներին դրանց համապատասխանության ստուգման նպատակով քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության որակի հսկողության ազգային ծրագրով սահմանված կարգով իրականացնում է ավիացիոն անվտանգության աշխատանքների աուդիտներ, տեսչական ստուգումներ, թեստեր և դիտարկումներ.

5) իրականացնում է ավիացիոն անվտանգության որակի հսկողության միջոցառումներ՝ ավիացիոն անվտանգության աշխատանքների որակի հսկողության տեսուչների միջոցով, որոնք իրավասու են քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության որակի հսկողության ազգային ծրագրով սահմանված կարգով.

ա. ստուգել պետության ցանկացած օղանավակայանի ցանկացած մաս,

բ. ստուգել օղանավակայանից դուրս գտնվող ցանկացած հողակտոր կամ ցանկացած տարածք, որոնք օգտագործվում են օղանավակայանում կամ օղանավակայանի վերահսկելի և հատուկ վերահսկելի գոտիներում գործող առևտրային ձեռնարկությունների կողմից.

գ. ստուգել Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված կամ շահագործվող ցանկացած օղանավ՝ ավիացիոն անվտանգության որակի հսկողության միջոցառումների գնահատման նպատակով.

դ. ավիացիոն անվտանգության ապահովման մակարդակի գնահատման և ավիացիոն անվտանգության ընթացակարգերի պահպանման նպատակով հարցազրույց անցկացնել յուրաքանչյուր անձի հետ.

ե. պահանջել անհապաղ շտկել ցանկացած թերություն և/կամ ձեռնարկել իրավակիրառ բնույթի գործողություններ.

զ.ստանալ ավիացիոն անվտանգության վերաբերյալ համապատասխան փաստաթղթերի և հաշվարկված տվյալների թույլտվություն:

6) քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության ազգային ծրագրի արդյունավետությունն ապահովելու նպատակով սահմանում է ավիացիոն անվտանգության դասընթացներ իրականացնող ուսումնական հաստատությունների և ավիացիոն անվտանգության ծառայությունների անձնակազմերի ուսումնական, վերապատրաստման ծրագրերին և այդ ծրագրերով դասավանդող մասնագետներին ներկայացվող պահանջներն ու չափանիշները.

7) համագործակցում է օտարերկրյա պետությունների համապատասխան իրավասու մարմինների հետ, ըստ անհրաժեշտության՝ քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության ազգային ծրագրերի, ավիացիոն անվտանգության ծառայությունների անձնակազմերի ուսումնական և վերապատրաստման ծրագրերի մշակման, օտարերկրյա պետությունների օղանավակայաններում կիրառվող ավիացիոն անվտանգության միջոցառումների փոխադարձ ճանաչման և ավիացիոն անվտանգության վերաբերյալ տեղեկատվության փոխանակման նպատակով.

8) ըննարկում և հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայանների, Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված օդանավ շահագործողների և ավիացիոն գործունեություն իրականացնող Հայաստանի Հանրապետության այն կազմակերպությունների ավիացիոն անվտանգության ծրագրերը, որոնք, համաձայն Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերի, պետք է մշակեն և ներդնեն այդ ծրագրերը: Օդանավակայանների ավիացիոն անվտանգության ծրագրերը հանդիսանում են օդանավակայանի աերոդրոմի և (կամ) ուղղաթիռադաշտի սերտիֆիկատի կամ թույլտվության տրամադրման նախապայման.

9) ըննարկում և համապատասխանության եզրակացություն է տալիս դեպի Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայաններ և Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայաններից թռիչքներ իրականացնող օտարերկրյա օդանավ շահագործողների ավիացիոն անվտանգության ծրագրերի վերաբերյալ.

10) ավիացիոն անվտանգության չափանիշների ապահովման նպատակով պետական կառավարման այլ լիազորված մարմինների հետ միասին ըննարկում ու հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայանների և ավիացիոն գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների տարածքներում նոր շենքերի և շինությունների կառուցման, հին շենքերի ու շինությունների վերանորոգման նախագծերը.

11) սահմանում է ավիացիոն անվտանգության ծառայությունների անձնակազմերի անդամների ատեստավորման կարգը.

12) սահմանում է ավիացիոն անվտանգության ծառայությունների գնման օպերատորների, ավիացիոն անվտանգության հրահանգիչների և որակի հսկողության տեսուչների սերտիֆիկացման կարգը.

13) օդանավի անձնակազմի անդամի վկայական հատկացնում է կոմիտեի կառուցվածքային ստորաբաժանումներում աշխատող օդաչուներին, ինժեներներին, շտուրմաններին և Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված օդանավ շահագործողների օդանավերի անձնակազմերի անդամներին, իսկ քաղաքացիական

ավիացիայի թռիչքային անվտանգության տեսուչներին հատկացվում է քաղաքացիական ավիացիայի թռիչքային անվտանգության տեսուչի վկայական:

6. Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայաններում ազգային անվտանգության, ոստիկանության, մաքսային, արտակարգ իրավիճակների, արտաքին գործերի և պաշտպանության բնագավառներում պետական լիազորված մարմինները գործում են Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով իրենց վերապահված լիազորությունների շրջանակում, իսկ մաքսային մարմինները՝ նաև մաքսային կարգավորման ոլորտի միջազգային պայմանագրերով իրենց վերապահված լիազորությունների շրջանակում:

7. Օդանավակայաններ շահագործող կազմակերպությունները՝

1) պատասխանատու են միջազգային և ներքին օդային փոխադրումները սպասարկող յուրաքանչյուր օդանավակայանի ավիացիոն անվտանգության ծրագրերի մշակման և կոմիտեի հաստատմանը ներկայացման և դրանց ներդրման համար.

2) պատասխանատու են օդանավակայաններում կիրառվող ավիացիոն անվտանգության միջոցառումների որակի հսկողության, օդանավակայանների ավիացիոն անվտանգության ծառայությունների անձնակազմերի անդամների ուսուցման և վերապատրաստման ծրագրերի մշակման և կոմիտեի հաստատմանը ներկայացման և դրանց ներդրման համար.

3) պատասխանատու են օդանավակայանների բնականոն գործունեության դեմ ուղղված անօրինական միջամտության գործողությունների կանխմանն ու հակազդմանն ուղղված ճգնաժամային իրավիճակների կառավարման պլանների մշակման, դրանք կոմիտեի և սույն հոդվածի 6-րդ մասում նշված պետական լիազորված մարմինների հետ համաձայնեցման, կոմիտեի հաստատմանը ներկայացման և դրանց ներդրման համար.

4) համաձայնեցնելով լիազորված մարմնի հետ՝ սահմանում են օդանավակայանների վերահսկելի գոտիները, հատուկ վերահսկելի գոտիները և ընդհանուր օգտագործման տարածքները, դրանց տեղադրությունը, սահմանները և այդ գոտիներում և տարածքներում կիրառող ավիացիոն անվտանգության

միջոցառումները, որոնք ներառվում են օդանավակայանների ավիացիոն անվտանգության ծրագրերում.

5) ստեղծում են ավիացիոն անվտանգության ծառայություններ, որոնք հանդիսանում են հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող ծառայություններ և ապահովում են ավիացիոն անվտանգությունն օդանավակայաններում:

8. Օդանավակայանների ավիացիոն անվտանգության ծառայություններն իրականացնում են՝

1) օդանավակայանների տարածքի, տարածքում գտնվող օբյեկտների, շենքերի, շինությունների և օդանավերի պահպանություն պահակակետային ծառայության և տեսահսկման աշխատանքների իրականացման միջոցով.

2) օդանավակայանների վերահսկելի և հատուկ վերահսկելի գոտիների անցագրերի տրամադրում և այդ գոտիներում անցագրային և ներօբյեկտային վերահսկողություն.

3) ուղևորների, նրանց ձեռքի իրերի, ուղեբեռի, բեռների, փոստի, օդանավի անձնակազմի անդամների, նրանց ձեռքի իրերի, օդանավերի, օդանավ տարվող սննդի, օդանավային պիտույքների և պարագաների, օդանավակայանների հատուկ վերահսկելի գոտիներ մուտքի իրավունք ունեցող անձանց և այցելուների, հատուկ վերահսկելի գոտիներ մուտք գործող տրանսպորտային միջոցների զննում.

4) օդանավակայաններում առաջացած ճգնաժամային իրավիճակների դեպքերում մասնակցում են դրանց կանխման ու հակզդման միջոցառումներին:

9. Օդանավակայանների ավիացիոն անվտանգության ծառայությունների անձնակազմի անդամները Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով իրավունք ունեն՝

1) կրել և կիրառել ծառայողական զենք և հատուկ միջոցներ՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով.

2) կրել սահմանված ձևի համազգեստ, որի նկարագիրը և կրելու կարգը սահմանում է Կառավարությունը.

3) օդանավակայաններում սահմանված ավիացիոն անվտանգության կանոնների խախտումների դեպքերում, խախտումներ կատարած անձանց հանձնել իրավապահ մարմիններին.

4) արգելել օդանավով փոխադրման համար արգելված առարկաների և նյութերի փոխադրումը ուղեբեռներում և բեռում.

5) արգելել ուղևորների ձեռքի իրերում օդանավի ուղևորասրահում փոխադրման համար արգելված առարկաների և նյութերի փոխադրումը.

6) ուղևորների, օդանավի անձնակազմի և վերգետնյա ծառայությունների աշխատողների կյանքին վտանգ սպառնալու դեպքերում կիրառել կանխարգելիչ միջոցառումներ:

10. Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված օդանավ շահագործողները՝

1) մշակում են իրենց ավիացիոն անվտանգության ծրագրերը և ներկայանում կոմիտեի հաստատմանը.

2) մշակում են օդանավ շահագործողի ավիացիոն անվտանգության որակի հսկողության և ավիացիոն անվտանգության մասով օդանավ շահագործողի աշխատողների ուսուցման և վերապատրաստման ծրագրերը և ներկայացնում կոմիտեի հաստատմանը.

3) մշակում են գետնի վրա կամ թռիչքի ընթացքում գտնվող օդանավի դեմ ուղղված անօրինական միջամտության գործողությունների կանխմանն և հակազդմանն ուղղված պլանները, դրանք կոմիտեի միջոցով համաձայնեցնում են սույն հոդվածի 6-րդ մասում նշված պետական լիազորված մարմինների հետ և ներկայացնում են կոմիտեի հաստատմանը.

4) ստեղծում են ավիացիոն անվտանգության ստորաբաժանումներ, որոնք իրականացնում են օդանավ շահագործողի ավիացիոն անվտանգության ծրագրով սահմանված ավիացիոն անվտանգության ապահովման աշխատանքները և դրանց որակի հսկողության միջացառումները:

11. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում աերոնավիգացիոն սպասարկում իրականացնող կազմակերպությունները՝

1) մշակում են իրենց ավիացիոն անվտանգության ծրագրերը և ներկայացնում կոմիտեի հաստատմանը.

2) մշակում են իրենց ավիացիոն անվտանգության որակի հսկողության և ավիացիոն անվտանգության մասով աշխատողների ուսուցման և վերապատրաստման ծրագրերը և ներկայացնում կոմիտեի հաստատմանը.

3) մշակում են օդային երթևեկություն սպասարկման ընթացքում քաղաքացիական ավիացիայի բնականոն գործունեության դեմ ուղղված անօրինական միջամտության գործողությունների կանխմանն և հակազդմանն ուղղված ճգնաժամային իրավիճակների կառավարման պլանները և ներկայացնում են կոմիտեի հաստատմանը.

4) ստեղծում են ավիացիոն անվտանգության ստորաբաժանումներ, որոնք իրականացնում են օդային երթևեկության սպասարկում իրականացնող կազմակերպության ավիացիոն անվտանգության ծրագրով սահմանված ավիացիոն անվտանգության ապահովման աշխատանքները.

5) Հայաստանի Հանրապետության տարածքում աերոնավիգացիոն սպասարկում իրականացնող կազմակերպությունների ավիացիոն անվտանգության ծառայությունների աշխատողներին իրենց ծառայողական պարտականությունների կատարման ընթացքում թույլատրվում է.

ա. կրել սահմանված ձևի համազգեստ,

բ. իրականացնել օդային երթևեկության կառավարման կենտրոն մուտք գործող անձանց զննում,

գ.ապահովել օդանավակայանների տարածքներում կամ օդանավակայանների տարածքից դուրս գտնվող և քաղաքացիական ավիացիայի անխափան գործունեության ապահովման համար կարևոր նշանակություն ունեցող աերոնավիգացիոն օբյեկտների, շենքերի, շինությունների և սարքավորումների պահպանությունը.

դ. օդային երթևեկության սպասարկման համար շահագործվող շենքերի, շինությունների, տարածքների և սարքավորումների նկատմամբ սահմանված ավիացիոն անվտանգության կանոնների խախտումների դեպքերում, խախտումներ կատարած անձանց հանձնել իրավապահ մարմիններին:

12. Ավիացիոն անվտանգության ապահովման նպատակով օդանավ շահագործողներն ուղևորների վերաբերյալ նախնական տեղեկատվության տրամադրման համակարգի բազա մուտքագրման համար Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության և միջազգային պայմանագրերով սահմանված չափորոշիչներին համապատասխան՝ ապահովում են ուղևորների վերաբերյալ նախնական տվյալների փոխանցումը լիազորված պետական կառավարման մարմին: Ուղևորների վերաբերյալ նախնական տեղեկատվության տրամադրման կարգը սահմանվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից:

13. Սույն օրենքով սահմանված կարգով իրականացվող ավիացիոն անվտանգության նախաթռիչքային հսկողությունից՝ զննումից ուղևորի հրաժարվելու դեպքում ուղևորը չի թույլատրվում թռիչքի:

14. Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայաններում ավիացիոն անվտանգության ապահովման նպատակով ներդրվում են ավիացիոն անվտանգության ապահովման համար նախատեսված զննման տեխնիկական սարքավորումներ, մուտքերի հսկողության ծրագրային համակարգեր, տեսահսկման և պահպանության ազդանշանային համակարգեր, որոնց տեխնիկական բնութագրերը և չափանիշները պետք է համապատասխանեն ԻԿԱՕ կողմից սահմանված չափանիշներին և սերտիֆիկացվեն կոմիտեի կողմից: Օդանավակայաններում ավիացիոն անվտանգության ապահովման նպատակով ներդրվող սարքավորումների ընտրությունը կատարում են օդանավակայաններ շահագործող կազմակերպությունները՝ համաձայնեցնելով կոմիտեի հետ:

15. Օդանավակայանների ուղևորային համալիրի մուտքերում կարող են տեղադրվել անձանց զննման համար նախատեսված տեխնիկական սարքավորումներ և կարող են իրականացվել օդանավակայանի ուղևորային համալիրների

հասարակական գոտիներ մուտք գործող անձանց գնում՝ ելնելով ազգային անվտանգության բնագավառում պետական լիազորված մարմնի կողմից իրականացված քաղաքացիական ավիացիայի դեմ ուղղված ռիսկերի գնահատման արդյունքներից: Տեխնիկական սարքավորումների տեղադրման և գնման գործընթացը սահմանվում են քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության ազգային ծրագրով:

16. Ավիացիոն անվտանգության ապահովման համար նախատեսված սարքավորման տեխնիկական սպասարկումն իրականացվում է արտադրողի կողմից սերտիֆիկացված և կոմիտեի կողմից ճանաչված կազմակերպության կողմից, արտադրողի սահմանած տեխնիկական սպասարկման և վերանորոգման չափանիշների համաձայն:

17. Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայանների, օդանավ շահագործողների և օդային երթևեկության սպասարկում իրականացնող կազմակերպությունների ավիացիոն անվտանգության ծառայությունների աշխատակիցների ընտրության նպատակով կոմիտեն սահմանում է մասնագիտական, աշխատանքային փորձի և առողջական վիճակի վերաբերյալ պահանջներ:

18. Ավիացիոն անվտանգության ծառայությունների անձնակազմերի անդամների մասնագիտական պատրաստվածությունը հավաստվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով լիցենզիա ունեցող մասնագիտացված ավիացիոն ուսումնական հաստատության, ԻԿԱՕ և ԵԿԱԿ ուսումնական կենտրոնների կամ օտարերկրյա պետությունների մասնագիտացված ավիացիոն ուսումնական հաստատության կողմից տրված և կոմիտե կողմից ճանաչված վկայականներով, որոնց ճանաչման կարգը սահմանում է կոմիտեն:

19. Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայաններ շահագործող կազմակերպությունների ավիացիոն անվտանգության ծառայությունների գնման գործառույթներ իրականացնող աշխատակիցներն, ավիացիոն անվտանգության մասով հրահանգիչները և որակի հսկողության տեսուչները իրենց ծառայողական պարտականությունները կարող են իրականացնել միայն կոմիտեի կողմից

սերտիֆիկատների հիման վրա, որի տրամադրման կարգը սահմանվում է կոմիտեի կողմից:

Կոմիտեն սահմանում է մասնագիտական պատրաստվածություն անցած և դրա հիման վրա գործող վկայականներ կրող ավիացիոն անվտանգության ծառայությունների անձնակազմերի անդամների մասնագիտական պատրաստվածության, դրա շարունակականության ապահովման, ատեստավորման, ինչպես նաև վերապատրաստմանն ուղղված ծրագրեր և կանոնակարգեր:

20. Սույն հոդվածով նախատեսված գործառույթների իրականացման ապահովման նպատակով կոմիտեն կարող է սահմանել նաև այլ կանոնակարգեր:

Հոդված 5.

1. Ուժը կորցրած ճանաչելի Օրենքի 7-րդ հոդվածի 4-րդ կետի 4) ենթակետը:

4) սույն օրենքի համաձայն՝ տրամադրում է առևտրային օդային փոխադրումների իրականացման հավաստագրեր և թույլտվություններ՝ ավիացիայի համակարգում առևտրային գործունեություն իրականացնելու համար.

2. Օրենքի 44-րդ, 48-րդ և 49-րդ հոդվածների ամբողջ տեքստում «կոմիտե» բառը համապատասխան հղվածներով փոխարինել «սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված համապատասխան նախարարությունը» բառով:

Հոդված 44. Կանոնավոր առևտրային օդային փոխադրումների իրականացման հավաստագրի տրման պայմանները

1. Կանոնավոր առևտրային օդային փոխադրումների իրականացման նպատակով կոմիտեն Հայաստանի Հանրապետությունում օրենքով սահմանված կարգով գրանցված իրավաբանական անձի հայտի հիման վրա տալիս է կանոնավոր առևտրային օդային փոխադրումների իրականացման հավաստագիր (այսուհետ՝ հավաստագիր)՝ ըստ օդային հաղորդակցությունների փոխադրումների տեսակների՝ Կառավարության սահմանած կարգով՝ հաշվի առնելով սույն հոդվածի 2-րդ մասում նշված խորհրդի եզրակացությունը, եթե

1) Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված իրավաբանական անձը կրում է օդանավ շահագործողի վկայական՝ տրված տեխնիկական կարգավորման լիազորմամբ կողմից:

2) Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված իրավաբանական անձը բավարարում է Կառավարության սահմանած կարգով շարունակական և հուսալի առևտրային փոխադրումներ իրականացնելու պահանջները:

2. Առևտրային օդային փոխադրումների հավաստագրման նպատակով Կառավարության որոշմամբ ստեղծվում է Առևտրային օդային փոխադրումների հավաստագրման համար հայտերի քննարկման հարցերով խորհուրդ (այսուհետ՝ խորհուրդ): Խորհրդի կազմը, կառուցվածքը և գործունեության կարգը սահմանում է Կառավարությունը: Խորհուրդը հավաստագրերի տրման վերաբերյալ տալիս է խորհրդակցական ընույրթի նպատակահարմարության կամ աննպատակահարմարության մասին եզրակացություններ:

3. Հավաստագիրը տրվում է անժամկետ, որում նշված են նաև կիրառվող հատուկ պայմաններն ու սահմանափակումները: Հավաստագրի գործողությունը կարող է կասեցվել կամ դադարեցվել Կառավարության սահմանած կարգով:

4. Հավաստագիրը ենթակա է վերահաստատման կոմիտեի կողմից, եթե՝

1) հավաստագիր ունեցողը դրա տրման օրվանից վեց ամսվա ընթացքում չի մեկնարկել առևտրային օդային փոխադրումների իրականացումը:

2) կասեցրել է իր կողմից առևտրային օդային փոխադրումների իրականացումը առնվազն վեց ամիս ժամանակով:

3) չի համապատասխանում շարունակական, հուսալի և ապահով առևտրային օդային փոխադրումների իրականացման համար պահանջվող ֆինանսական միջոցների, համապատասխան ապահովագրության, հմտությունների, գիտելիքների, փորձառության և անձնակազմի պահանջներին:

5. Հավաստագիր ունեցող իրավաբանական անձը պարտավոր է կոմիտե ներկայացնել տարեկան հաշվետվություն և արտաքին աուդիտի եզրակացություն

Ֆինանսական վիճակի մասին՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով:

Հավաստագիր ունեցող իրավաբանական անձը պարտավոր է կոմիտե ներկայացնել տեղեկատվություն՝ ըստ վերջինիս պահանջի:

6. Հավաստագիր ստացած անձը պարտավոր է կոմիտեին ծանուցել առևտրային օդային փոխադրումների իրականացման հավաստագիր տալու ժամանակ հիմք ծառայած պայմանների վրա հնարավոր ազդեցություն ունեցող ցանկացած փոփոխության մասին: Հավաստագիր ստացած անձն իրավունք ունի իրականացնելու միայն դրանով նախատեսված գործունեություն:

1. Կանոնավոր առևտրային օդային փոխադրումների իրականացման նպատակով սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված համապատասխան նախարարությունը Հայաստանի Հանրապետությունում օրենքով սահմանված կարգով գրանցված իրավաբանական անձի հայտի հիման վրա տալիս է կանոնավոր առևտրային օդային փոխադրումների իրականացման հավաստագիր (այսուհետ՝ հավաստագիր)՝ ըստ օդային հաղորդակցությունների փոխադրումների տեսակների՝ Կառավարության սահմանած կարգով՝ հաշվի առնելով սույն հոդվածի 2-րդ մասում նշված խորհրդի եզրակացությունը, եթե

1) Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված իրավաբանական անձը կրում է օդանավ շահագործողի վկայական՝ տրված տեխնիկական կարգավորման լիազոր մարմնի կողմից.

2) Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված իրավաբանական անձը բավարարում է Կառավարության սահմանած կարգով շարունակական և հուսալի առևտրային փոխադրումներ իրականացնելու պահանջները:

2. Առևտրային օդային փոխադրումների հավաստագրման նպատակով Կառավարության որոշմամբ ստեղծվում է Առևտրային օդային փոխադրումների հավաստագրման համար հայտերի քննարկման հարցերով խորհուրդ (այսուհետ՝ խորհուրդ): Խորհրդի կազմը, կառուցվածքը և գործունեության կարգը սահմանում է Կառավարությունը: Խորհուրդը հավաստագրերի տրման վերաբերյալ տալիս է

խորհրդակցական ընույթի նպատակահարմարության կամ աննպատակահարմարության մասին եզրակացություններ:

3. Հավաստագիրը տրվում է անժամկետ, որում նշված են նաև կիրառվող հատուկ պայմաններն ու սահմանափակումները: Հավաստագրի գործողությունը կարող է կասեցվել կամ դադարեցվել Կառավարության սահմանած կարգով:

4. Հավաստագիրը ենթակա է վերահաստատման սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված համապատասխան նախարարության կողմից, եթե՝

1) հավաստագիր ունեցողը դրա տրման օրվանից վեց ամսվա ընթացքում չի մեկնարկել առևտրային օդային փոխադրումների իրականացումը.

2) կասեցրել է իր կողմից առևտրային օդային փոխադրումների իրականացումը առնվազն վեց ամիս ժամանակով.

3) չի համապատասխանում շարունակական, հուսալի և ապահով առևտրային օդային փոխադրումների իրականացման համար պահանջվող ֆինանսական միջոցների, համապատասխան ապահովագրության, հմտությունների, գիտելիքների, փորձառության և անձնակազմի պահանջներին:

5. Հավաստագիր ունեցող իրավաբանական անձը պարտավոր է սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված համապատասխան նախարարություն ներկայացնել տարեկան հաշվետվություն և արտաքին աուդիտի եզրակացություն ֆինանսական վիճակի մասին՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով:

Հավաստագիր ունեցող իրավաբանական անձը պարտավոր է սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված համապատասխան նախարարություն ներկայացնել տեղեկատվություն՝ ըստ վերջինիս պահանջի:

6. Հավաստագիր ստացած անձը պարտավոր է սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված համապատասխան նախարարությանը ծանուցել առևտրային օդային փոխադրումների իրականացման հավաստագիր տալու ժամանակ հիմք ծառայած պայմանների վրա հնարավոր ազդեցություն ունեցող ցանկացած

փոփոխության մասին: Հավաստագիր ստացած անձն իրավունք ունի իրականացնելու միայն դրանով նախատեսված գործունեություն:

Հոդված 48. Կանոնավոր առևտրային օդային հաղորդակցությունների իրականացման նշանակումները և թույլտվությունը

1. Կոմիտեն կանոնավոր առևտրային օդային փոխադրումների իրականացման հավաստագիր ունեցող անձին համապատասխան հայտի հիման վրա, հիմք ընդունելով պայմանավորվող կողմերի կառավարությունների միջև կնքված միջազգային համաձայնագրերը և ընդունված միջազգային պրակտիկան, նշանակում է որպես հայտում նշված ուղղություններով կանոնավոր օդային հաղորդակցություններ իրականացնող փոխադրող՝ Կառավարության սահմանած կարգով:

2. Օտարերկրյա օդանավ շահագործողի կողմից կանոնավոր առևտրային օդային հաղորդակցություններ կարող են իրականացվել Հայաստանի Հանրապետության տարածք, տարածքից դուրս և տարածքի ներսում, կոմիտեի տված կանոնավոր առևտրային օդային հաղորդակցությունների թույլտվության հիման վրա՝ հիմք ընդունելով միջազգային համաձայնագրերը և ընդունված միջազգային պրակտիկան՝ Կառավարության սահմանած կարգով:

1. Սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված համապատասխան նախարարությանը կանոնավոր առևտրային օդային փոխադրումների իրականացման հավաստագիր ունեցող անձին համապատասխան հայտի հիման վրա, հիմք ընդունելով պայմանավորվող կողմերի կառավարությունների միջև կնքված միջազգային համաձայնագրերը և ընդունված միջազգային պրակտիկան, նշանակում է որպես հայտում նշված ուղղություններով կանոնավոր օդային հաղորդակցություններ իրականացնող փոխադրող՝ Կառավարության սահմանած կարգով:

2. Օտարերկրյա օդանավ շահագործողի կողմից կանոնավոր առևտրային օդային հաղորդակցություններ կարող են իրականացվել Հայաստանի Հանրապետության տարածք, տարածքից դուրս և տարածքի ներսում, սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված համապատասխան նախարարության տված կանոնավոր առևտրային օդային հաղորդակցությունների թույլտվության հիման վրա՝ հիմք

ընդունելով միջազգային համաձայնագրերը և ընդունված միջազգային պրակտիկան՝
Կառավարության սահմանած կարգով:

Հոդված 49. Ոչ կանոնավոր առևտրային օդային հաղորդակցությունների
իրականացման թույլտվությունները

1. Հայաստանի Հանրապետության և օտարերկրյա օդանավ շահագործողների
կողմից մեկանգամյա առևտրային օդային փոխադրումներ իրականացնելու համար
կոմիտեն տալիս է օդային հաղորդակցությունների իրականացման թույլտվություններ՝
Կառավարության սահմանած կարգով, եթե օտարերկրյա օդանավ շահագործողի
վկայականը բավարարում է սույն օրենքի 42-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջները:
Նշյալ գործունեությունն իրականացնելու իրավունքը կարող է տրվել նաև սույն օրենքի
48-րդ հոդվածի 1-ին մասում նշված համաձայնագրերով և թույլտվություններով:

2. Հայաստանի Հանրապետության և օտարերկրյա օդանավ շահագործողների
կողմից երկու և ավելի ոչ կանոնավոր առևտրային օդային հաղորդակցություններ
իրականացնելու համար կոմիտեն Կառավարության սահմանած կարգով տալիս է
օդային փոխադրման թույլտվություններ:

3. Օդային հաղորդակցությունների որոշակի տեսակների ցանկը, որոնց համար
թույլտվություն չի պահանջվում, հաստատում է Կառավարությունը:

1. Հայաստանի Հանրապետության և օտարերկրյա օդանավ շահագործողների
կողմից մեկանգամյա առևտրային օդային փոխադրումներ իրականացնելու համար
սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված համապատասխան
նախարարությունը տալիս է օդային հաղորդակցությունների իրականացման
թույլտվություններ՝ Կառավարության սահմանած կարգով, եթե օտարերկրյա օդանավ
շահագործողի վկայականը բավարարում է սույն օրենքի 42-րդ հոդվածի 2-րդ մասի
պահանջները: Նշյալ գործունեությունն իրականացնելու իրավունքը կարող է տրվել նաև
սույն օրենքի 48-րդ հոդվածի 1-ին մասում նշված համաձայնագրերով և
թույլտվություններով:

2. Հայաստանի Հանրապետության և օտարերկրյա օդանավ շահագործողների
կողմից երկու և ավելի ոչ կանոնավոր առևտրային օդային հաղորդակցություններ

իրականացնելու համար սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված համապատասխան նախարարությունը Կառավարության սահմանած կարգով տալիս է օդային փոխադրման թույլտվություններ:

3. Օդային հաղորդակցությունների որոշակի տեսակների ցանկը, որոնց համար թույլտվություն չի պահանջվում, հաստատում է Կառավարությունը:

3. Օրենքի 47-րդ հոդվածում

1) 1-ին մասի ամբողջ տեքստից հանել «կանոնավոր առևտրային օդային փոխադրումների իրականացման հավաստագիր» բառերը համապատասխան հոլովածներով:

~~1. Օդանավ շահագործողի վկայականով, կանոնավոր առևտրային օդային փոխադրումների իրականացման հավաստագրով, այլ թույլտվությամբ նախատեսված գործունեությունն օրենքների և այլ իրավական ակտերի, հավաստագրում կամ թույլտվություններում նշված հատուկ պայմանների և սահմանափակումների խախտումներով կամ շրջանակներից դուրս իրականացնելու «Պետական տուրքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետներում պետական տուրքի գանձման և պետական բյուջե փոխանցման պարտավորությունները չկատարելու դեպքում օդանավ շահագործողի վկայականի, առևտրային օդային փոխադրումների իրականացման հավաստագրի կամ այլ թույլտվության գործողությունը կարող է կասեցվել կոմիտեի կողմից մինչև խախտումների վերացումը կամ մանրամասն ուսումնասիրությունների անցկացումը: Եթե խախտումների վերացման համար տրված ժամկետում կամ ուսումնասիրության անցկացման արդյունքում խախտումները չեն վերացվել, ապա կոմիտեի կողմից օդանավ շահագործողի վկայականի, առևտրային օդային փոխադրումների իրականացման հավաստագրի կամ այլ թույլտվության գործողությունը կարող է դադարեցվել: Անվտանգության պահանջներից ելնելով՝ կոմիտեն իրավունք ունի մինչև խախտումների վերացումը, որպես այլընտրանքային միջոց, օդանավ շահագործողի վկայականի և առևտրային օդային փոխադրումների իրականացման հավաստագրի նկատմամբ կիրառելու սահմանափակումներ:~~

2. Օդանավ շահագործողի վկայականը համարվում է ուժը կորցրած, եթե սույն օրենքի 43-րդ հոդվածի պահանջները դադարում են բավարարված լինելուց:

1. Օդանավ շահագործողի վկայականով, այլ թույլտվությամբ նախատեսված գործունեությունն օրենքների և այլ իրավական ակտերի, հավաստագրում կամ թույլտվություններում նշված հատուկ պայմանների և սահմանափակումների խախտումներով կամ շրջանակներից դուրս իրականացնելու «Պետական տուրքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետներում պետական տուրքի գանձման և պետական բյուջե փոխանցման պարտավորությունները չկատարելու դեպքում օդանավ շահագործողի վկայականի կամ այլ թույլտվության գործողությունը կարող է կասեցվել կոմիտեի կողմից մինչև խախտումների վերացումը կամ մանրամասն ուսումնասիրությունների անցկացումը: Եթե խախտումների վերացման համար տրված ժամկետում կամ ուսումնասիրության անցկացման արդյունքում խախտումները չեն վերացվել, ապա կոմիտեի կողմից օդանավ շահագործողի վկայականի կամ այլ թույլտվության գործողությունը կարող է դադարեցվել: Անվտանգության պահանջներից ելնելով՝ կոմիտեն իրավունք ունի մինչև խախտումների վերացումը, որպես այլընտրանքային միջոց, օդանավ շահագործողի վկայականի նկատմամբ կիրառելու սահմանափակումներ:

2. Օդանավ շահագործողի վկայականը համարվում է ուժը կորցրած, եթե սույն օրենքի 43-րդ հոդվածի պահանջները դադարում են բավարարված լինելուց:

2) լրացնել նոր 1.1 մաս հետևյալ խմբագրությամբ՝

1.1. Կանոնավոր առևտրային օդային փոխադրումների իրականացման հավաստագիրը Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետներում կարող է կասեցվել սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված համապատասխան նախարարության կողմից մինչև խախտումների վերացումը կամ մանրամասն ուսումնասիրությունների անցկացումը: Եթե խախտումների վերացման համար տրված ժամկետում կամ ուսումնասիրության անցկացման արդյունքում խախտումները չեն վերացվել, ապա սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված համապատասխան նախարարության կողմից

առևտրային օդային փոխադրումների իրականացման հավաստագիրը կարող է դադարեցվել: Անվտանգության պահանջներից ելնելով՝ սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված համապատասխան նախարարությունը իրավունք ունի մինչև խախտումների վերացումը, որպես այլընտրանքային միջոց, առևտրային օդային փոխադրումների իրականացման հավաստագրի նկատմամբ կիրառելու սահմանափակումներ:

Հոդված 6. Եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

2. Ուղևորների վերաբերյալ նախնական տեղեկատվության տրամադրման կարգը սահմանվում է մինչև 2023 թվականի հունիսի 1-ը:

|